

värrast et ristikhain om fessa eest pääl olnu, ei sa rugga tödest rõast allamb ollema. Sel viisil jääp sul wanna harrinenu põllupidamise förd fätte, ent surembat hääd sa temmasti joht ei sa näggema. Hainu saap sul weidemb ollema nink seemne kasvatamise tarbis peat sa palegi veel rõanurme weert kultutama, fest et fest hainast, mes tõugnurme pale tetti, sement ei sa, funna ristikhaina kers rõa tarbis alla peap künnetama, éinne kui ristikhaina semen walmis saap.

Nünd ollet, sobber, tiik kuulnu, mes sul wajja teda, kui tullulikul viisil tahhat ristikhaina nurmen tetta. Mes meie ülle olleme oppetann, ei olle mitte üts wäline teedmata assi. Ei joht! Saksamaal om tallorahwas ristikhaina teggemise läbbi rikkas sanu, nink ja essi näet, et ka siin meie maal kigin paigun, kos sedda jo tiik aiga targal viisil prugitas, mõisa assi parrembide förda lät, kui wanna põllupidamise wiega. Milles sinna sis es peas oppust wö'tma, nink sedda asja promima, mes mitmale om õunes samu? Sepärrast ärra wibigo sedda käsile wötmast! Sel-sammal talvel soetago hénnele kippsikuve nink ristikhaina sement nink külwa fewwajal pole rõanurme orrase pale. Annay sis Jummal parrajat rõsift fewwajast ilmaste, sis saat jo eentusleval suggisel (1852) rõemuga haljast ristikhaina rõakötre al näggema nink wöit lota, et se Jummala ande sul eddispäide en-namb ei lasse sedda hirmsat häddha tutta sada, mes sul sõda puduse läbbi seniajjani ni saggede om olnu.

Kui se oppus luggejale tullus tulsep, sis parrembat valla kalendritegija omma waiwa eest ei himmusta.

K. H.

Pärran künulepäiva ei tohhi talvisüteed merre ülle ennamb uskuda.

Feebruari-kuis, kats näddalat pärran künulepäiva, 1835. ajastajal läts maisemaast suur voor Perno nink Willandi kaupmeeste kaubaga Saremaale nink saihe õige häste kürresare lina. Sääl anniva nemma omma kaupa rutto ärra nink rühksiva taggasünnema, et sulla ilm olli nink neil Saremaalt Muhhomaale nink Muhhomaalt maisemale katskord olli ülle merre minnekkit nink fewwajane ea merre pale sel ajjal ei tahha õige usutud olla. Neid worimehhi olli Pernomaalt Sauga wällast 6 meest: Mihkel Jürgens, Mihkel Räkk, Maddis Martenson, Abram Sang, Jüri Tohver; Willandimaalt Biratse wällast 6 meest: Jaan Paltser, Maddis Paltser, Märt Saas, Juhhan Leppik, Hans Hunt, Jaan Waar.

Uttessamaltdistkünnel Feebruaris lätsiva mehhe hobbestega tühjalt minnema nink saiwa temno Jummalale! eddimälest weinast, mes Sarema nink Muhhoma wahhel om, häste ülle nink joudsiva keskpäiva aigo Muhhoma Kuiwaste körzi, mes sure weina rännan om, nink walmistiwa henda säält rutto ka surest weinast ülleminnema, mes kümme wersta maad om maihema Vergli-möisa. Kuiwaste körzimees, Mihkel Stamini nimmi, merre-tega suuwitsel nink talwitsel aol tuttaw mees, ke jo mitmale teküüjile omma targa nöwwoga olli abbis olnu nink mõnnikord maihema-meest, kel julgusest pudus olli, merre pale saatnu nink ka maihema rännani tejuhhis nink seitsemehhes olnu, es tahha sekord ülle-merre-käuki kütta, et lummie tuiskas nink ilm paks olli tuifust. Temma käst worimehhi kats tundi körzin aigo wita nink odata, aggo tuisk wast ülleläässe. Ent worimehhil olli kibbe rnt, es wöötta körzimeest kuuldag, valgasiva 4 Muhhameest hendale tejuhhatajas nink lätsiva ärra. Mih-